

ŠALEŠKI IRUIDAIR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

29. januar 1971 — Leto VII, 2. (133) — Cena 0,30 din, Poština plačana v gotovini

NE ODPSTOPAMO OD PROGRAMA

V občini Velenje je čutili po 1. seji konference Zveze komunistov Jugoslavije ter pred bližnjo 18. sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri bo govora o uresničevanju reforme, o stabilizacijskih ukrepih in o ekonomskem sistemu, izredno razgibano dejavnost članov Zveze komunistov, samoupravnih organov in drugih družbeno-političnih organizacij. Spodbudno je zlasti, da so se v delovnih organizacijah v Šaleški dolini takoj lotili ocenjevanja trenutnega položaja, problemov in nalog, zdaj pa čakajo na sprejem stabilizacijskega programa zveze in republike, da bi določili osnovno strategijo delovanja v posameznih delovnih organizacijah v prihodnje. V tej zvezi v naši občini, med drugim poudarjajo, da bi morali biti stabilizacijski ukrepi taki, da bi se v njihovo uresničevanje vključilo kar največ delovnih organizacij, kar bi nedvomno zagotovilo uspešnost izvajanja stabilizacijskih ukrepov.

Iz dosedanjih razprav je mogoče povzeti, da se v Velenju zavzemajo za nadaljnjo optimalno gospodarsko rast, upoštevaje pri tem realne materialne možnosti. Odborniki občinske skupščine so ob razpravi o uresničevanju volilnega programa Socialistične zveze poudarili še posebej, da se morajo sicer vsi dejavniki v občini aktivno vključiti v izvajanje stabilizacijskega programa, vendar pa to ne pomeni, da v občini Velenje odstopajo od programa predvidenega gospodarskega in družbenega razvoja do leta 1975, pač pa bodo programe, ki so sicer realni in dosegljivi, uskladili z obstoječim stanjem in zdajšnjimi nalogami. Pomembno je tudi naglasiti, da se v Šaleški dolini zavzemajo za hitrejšo rast družbenega standarda, pri čemer zlasti menijo, da je treba vzpostaviti ustrezno ravnotežje med osebnimi dohodki in družbenim standardom. Zaradi omejenih sredstev v občinskem proračunu namreč problemov na področju družbenega standarda ne bo mogoče reševati izključno s proračunskimi sredstvi.

Omenili smo že, da prevladuje v dosedanjih razpravah v Šaleški dolini prepričanje, da je treba tudi vnaprej zagotavljati optimalno rast gospodarstva. V razpravah podpirajo to rebo z dosežki gospodarstva Šaleške doline, ko se je — po sicer nepopolnih podatkih, povečal v zadnjem letu dni pri 10 % povečanju števila zaposlenih dohodek za 35 %, amortiza-

cija za 45 %, sredstva za razširjeno reprodukcijo za 63 %, izvoz za 108 % itd. Ob tem bi bilo treba samo okrepiti materialno bazo delovnih organizacij, da bi postale delovne skupnosti dejanski nosilci in usmerjevalci razširjene družbene reprodukcije, za kar se zavzemajo tudi teze za 18. sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Če bomo uresničili oz. uveljavili to misel iz tez, bo odveč tudi vsakršna bojazen glede morebitne koncentracije kapitala in oblasti v okviru republike.

Na sestankih organizacij in aktivov Zveze komunistov, na sejah samoupravnih organov ter na zborih delovnih ljudi, so v Šaleški dolini odločno podprli prizadevanje za stabilizacijo gospodarstva ter za uresničevanje stališč 1. seje konference Zveze komunistov Jugoslavije. Težišče dela vseh delovnih ljudi bo, kot je bilo poudarjeno večkrat, v nenehnem izboljševanju gospodarskega položaja delovnih organizacij in materialnega standarda zaposlenih. To pa bo mogoče doseči edinele ob pripravljenosti neposrednih proizvajalcev za dosego osnovnih strateških ciljev našega nadaljnjega razvoja oziroma nadaljnjega razvoja posameznih delovnih organizacij. Pri tem tudi delovne ljudi iz Šaleške doline ohrabruje ugotovitev, da smo nekatere naloge oziroma probleme, na katere opozarjajo tudi teze za 18. sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, že začeli uresničevati in odpravljati. Ob uveljavitvi sprememb v našem političnem in ekonomskem sistemu, ki morajo resnično odražati hotenja za okrepitev materialne in politične pozicije delovnih ljudi v združenem delu v naši družbi, in ob ugotovitvi, da je predvsem od članov Zveze komunistov in od vseh delovnih ljudi odvisna uspešnost naših nadaljnjih prizadevanj, je mogoče upravičeno pričakovati uspeh široko zastavljene družbeno-politične akcije, ki smo jo začeli s 1. sejo konference Zveze komunistov Jugoslavije in ki jo v naši republiki nadaljujejo prav zdaj s pripravami in s samo 18. sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

Največ nalog, ki so tudi najzahtevnejše, pa na uresničitev še čaka. Zato bo potrebna, kot so večkrat doslej naglasili tudi v Šaleški dolini, velika angažiranost ter družbena disciplina in osebna odgovornost za kar najbolj dosledno uveljavitev dogovorjenih skupnih nalog.

Februarja seja občinske konference SZDL

Izvršni odbor pripravlja gradivo za sejo občinske konference Socialistične zveze, ki bo v petek, 5. februarja v Velenju. Člane konference bodo seznanili z delom izvršnega odbora v preteklem letu v zvezi z uresničevanjem volilnega programa Socialistične zveze.

Podrobno pa bodo na konferenci poročali o delu sklada za negospodarske investicije, o poteku del in trošenju sredstev krajevnega samoprispevka, za katerega so se odločili občani na lanskem referendumu.

Poleg tega pa bodo sprejemali nova pravila občinske organizacije SZDL občine Velenje in spregovorili o vsebinskih pripravah na konference, ki bodo v vseh devetnajstih krajevnih organizacijah SZDL po 17. februarju.

Hladilniki za ZDA in Veliko Britanijo

Ta teden so v tovarni gospodinske opreme Gorenje začeli proizvajati hladilnike, ki jih bodo izvažali v Združene države Amerike. Do konca februarja bodo v tovarni hladilnikov proizvajali izključno za izvoz v Ameriko.

Hladilniki Gorenje se bodo letos pojavili tudi na tržišču v Veliki Britaniji. Po doslej sklenjenih pogodbah morajo Velenjčani odpremiti v to državo do konca avgusta 20 tisoč hladilnikov.

Hladilniki Gorenje se bodo letos pojavili tudi na tržišču v Veliki Britaniji. Po doslej sklenjenih pogodbah morajo Velenjčani odpremiti v to državo do konca avgusta 20 tisoč hladilnikov.

V Šoštanju nove pridobitve

Po zaslugi izredne prizadevnosti in načrtnega dela krajevne skupnosti je zadnja leta Šoštanj dobil mnoge nove pridobitve. Mesto je lepše in bolj urejeno.

Izgradnja nadomestne ceste med Velenjem in Šoštanjem, ki je speljana mimo mestnega središča, je dala možnost, da so v Šoštanju začeli urejevati tisti del mesta, ki je bil močno zanemarjen.

V Šoštanju postopoma odpravljajo komunalne pomanjkljivosti in urejajo mesto. Takšno daljše reševanje terjajo premajhna finančna sredstva, ki jih ne morejo naenkrat zagotovi-

ZIMSKE POČITNICE — Šolske klopi in učilnice so prazne. Učenci imajo do naslednjega ponedeljka polletne počitnice. Mnogim pa je radost prekinila odjuga, ki je v dolini pobrala sneg. Tega je nekaj le še v višjih predelih

Nova vrednost dinarja

ZE DOLGO ČASA NAPOVEDANO ZMANJSANJE VREDNOSTI NAŠEGA DINARJA V PRIMERI Z ZLATOM SMO DOČAKALI, KO JE PREJŠNJO SOBOTO ZVEZNI IZVRŠNI SVET DOLOČIL NOVO PARITETO DINARJA, KI ZNAŠA 15 DINARJEV ZA 1 DOLAR ZDA.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je po devalvaciji med drugim povedal: »Osnovni raz-

logi, ki so nas pripeljali do tega ukrepa, so našim delovnim ljudem dobro znani: že dalj časa smo v inflaciji, ki jo je izzvala prekomerna potrošnja, ki je bila večja od naše možnosti. Zaradi tega je nastal občuten razkorak med porastom cen v tujini, kar je povečevalo primanjkljaj v naši plačilni bilanci, ki ga v obstoječih pogojih nismo več mogli pokriti s svojim delom. Razen tega so bile druge po svetu devalvacije, ki so vplivale na naš položaj in na našo konkurenčnost. V zadnjem času se je vsemu temu pridružil tudi psihološki faktor, ki je povzročil še dodatne težave pri ohranitvi likvidnosti države.

Ta ukrep je bil predviden v stabilizacijskem programu; navezuje se na vrsto ukrepov, ki smo jih v zadnjem času že uveljavili. Mi smo ga lahko sprejeli šele sedaj, potem, ko je zvezni izvršni svet na pod-

lagi sklepov zvezne skupščine injeiral in izvedel številne ukrepe, s katerimi se potrošnja v državi usklajuje z realnimi finančnimi in materialnimi možnostmi. V tem obdobju je omejena proračunska in splošna potrošnja, investicijska potrošnja pa se omejuje na razpoložljiva sredstva; umirjena in kreditno monetarna ekspanzija, zamrznjene so cene, začasno je omejevano zviševanje osebnih dohodkov in sprejeti so prvi ukrepi, da bi razbremenili gospodarstvo čezmernih obveznosti.

Zvezni izvršni svet meni, da je v tem trenutku najpomembnejše kar najbolj ublažiti neugodne posledice, ki jih povzroča vsaka devalvacija v gibanju življenjskih stroškov in s tem pri življenjskem standardu občanov, kakor tudi pri poslovnih stroških gospodarstva. Zato je eden bistvenih pogojev za uspešno uveljavljanje celotne operacije tako s stališča ohranitve dosežene ravni življenjskega standarda, kakor s stališča ublažitve udarcev na poslovne stroške gospodarstva — nadaljnja razbremenitev gospodarstva čezmernih in pogodbjenih obveznosti.

Dalje na 3. strani

gradu in odcepa. Ker je ob tej cesti slaba kanalizacija, bodo namestili nove cevi in jih povezali z glavno kanalizacijo. Asfaltirali pa bodo še preostali del Gregorčičeve ceste. V mestu povečajo čedalje večjo pozornost zelenicam. Te bodo tudi letos negovali, nove pa zasadili ob novi cesti, Kajuhovi cesti in drugod. Ob železniški progi v Metlečah se kopičijo odpadne vode, zato ima krajevna skupnost v programu, da uredijo kanalizacijo. Novo naselje Bratov Mravljakov komunalno ni urejeno. Ze letos pa nameravajo v tem predelu Šoštanja urediti nekaj cest, napeljati kanalizacijo in električno omrežje. Poleg navedenega pa ima krajevna skupnost

v načrtu še druga ureditvena dela: urediti parkirni prostor pri novem gasilskem domu, utrditi odcep na Koroški cesti, kjer je po cesti napeljana kanalizacija in vodovod, ki so ju napeljali sami lastniki hiš in pomagati TVD Partizanu, da bi trajneje zaščitili pavalne baze.

Šoštanjani pa se temeljito pripravljajo na gradnjo novega kulturnega doma. Do aprila bo ljubljanski atelje za arhitekturo izgotovil načrte, zatem pa bodo začeli z gradnjo.

Na zboru občanov bodo o komunalno ureditvenih delih v letošnjem letu Šoštanjani podrobneje razpravljali. Takrat bo svet krajevne skupnosti tudi poročal o opravljenem delu.

Razširjena seja komiteja OK ZKS Velenje

NE ODLAŠATI

O uresničevanju reforme, o stabilizacijskih ukrepih in o spremembah v našem političnem in ekonomskem sistemu se je zvrstilo v Saleški dolini v zadnjem času dokaj poglobljenih razprav. O tem so govorili tudi med obiskom predsednika zbora narodov Zveze skupščine, Mika Spiljka, in predsednika centralnega komiteja ZK Slovenije, Franca Popita. Razpravi o teh pomembnih vprašanjih je bila namenjena tudi zadnja razširjena seja komiteja občinske konference ZKS Velenje, ki se jo je udeležil tudi sekretar sekretariata CK ZKS, inž. Andrej Marinc.

Uvodoma je na zadnji razširjeni seji komiteja OK ZKS Velenje spregovoril politični sekretar Franček Korun, za njim pa je o pomenu in namenu teze o uresničevanju reforme, stabilizacijskih ukrepih in o ekonomskem sistemu, ki bodo obravnavane na bližnji XVIII. seji CK ZK Slovenije, spregovoril inž. Andrej Marinc. Med drugim je poudaril, da smo slovenski komunisti prvi v naši državi celoviteje izoblikovali stališča do najpomembnejših vprašanj nadaljnega razvoja ter sprememb v političnem in ekonomskem sistemu. Teze za bližnjo sejo CK ZKS so, kot je bilo poudarjeno v vseh dosedanjih razpravah, dokaj konkretne, pomembno pa je tudi, da smo nekatere naloge že začeli uresničevati. Dejstvo, da smo začeli teze že uresničevati, ohrabljuje in navdušuje z zaupanjem komuniste in delovne ljudi. Seveda pa po besedah inž. Andreja Marince po XVIII. seji CK ZKS z aktivnostjo ne smemo zaključiti. Treba je naprej strokovno politično delati ter angažirati člane ZK, ki delajo v skupščinah in drugih političnih ter samoupravnih organih, za uresničevanje nalog, na katere opozarjajo teze.

Po uvodnih razmišljanjih inž. Andreja Marince se je razvila živahna razprava, v katero so posegli inž. Ludvik Mali, Franček Korun,

SEMINAR ZA RUDNIŠKE SAMOUPRAVLJALCE

V Rudniku lignita Velenje so izoblikovali obsežen program družbeno-ekonomskega izobraževanja članov delovnega kolektiva. V okviru tega programa je pripravila služba za izobraževanje štiridnevni seminar za člane samoupravnih organov. Seminar se je začel zadnji ponedeljek, 25. januarja, zaključil pa ga bodo 19. februarja.

V okviru seminarja, obiskovalo ga bo po prvih ocenah okrog 270 članov delovne skupnosti rudnika lignita Velenje, ki so bili izvoljeni v osrednje samoupravne organe ter v samoupravne organe samostojnih organizacij združenega dela, se bodo samoupravljalci seznanili oz. spoznali z vsemi tistimi vprašanji in nalogami, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem družbeno-političnem delu. Obravnavali

Ivo Jamnikar, Lojze Ribič, Miha Krof, inž. Franjo Kljun, Marjan Rabič in Nestl Zgank. Govora je bilo posebej še o minulem delu, o nujnosti okrepitve materialnega položaja delovnih organizacij, da bi le-te postale dejanski usmerjevalci nadaljnega razvoja, o odgovornosti, kreditno-monetaryni politiki, o monopolnem položaju nekaterih delovnih organizacij, o cenah itd. Iz razprave je mogoče povzeti, da udeleženci zadnje razširjene seje komiteja OK ZK Velenje sprejemajo ugotovitve iz tez, hkrati pa menijo, da ne kaže odlašati z uresničevanjem nalog, na katere teze opozarjajo dokaj konkretno.

bodo tako aktualna družbeno-ekonomska, samoupravna, zakonodajna, kadrovska in organizacijska vprašanja. Tako bodo govorili o načelih in razvoju delavskega samoupravljanja, o pristojnosti organov upravljanja in delu komisij, nadalje o notranji zakonodaji delovne organizacije ter o pripravi in sprejemu samoupravnih aktov. Obravnavali bodo še položaj rudnika lignita Velenje v pogojih nacionalnega gospodarjenja, politiko delitve dohodka in osebnih dohodkov, ekonomiko poslovanja rudnika lignita Velenje ter investicije in njihov namen. In končno je v okviru seminarja predvidena obravnavanje tudi ekonomskih zakonov in drugih pojavov v gospodarstvu, kadrovskega vprašanja in organizacijske sheme rudnika lignita Velenje.

posegi, zlasti sistemski ukrepi na področju delitve, monetarne politike, zunanjetrgovinskega in deviznega sistema, ki bodo lahko pripomogli k stabilizaciji.

Gospodarstvo Saleške doline bo tudi v določeni meri pod udarom sedanje devalvacije in se bo moralo še v večji meri vključiti v stabilizacijske ukrepe. Na boljšem bodo seveda tiste gospodarske organizacije, ki imajo močan izvoz. Temu pa smo v Saleški dolini v razvojnih programih vse skozi dajali pomembno mesto in tudi želi precejšnje uspehe. Navzlic vsem težavam se vendarle moramo zavedati, da je bila devalvacija nujna in da bo skupaj z našim celotnim stabilizacijskim programom zagotovila nove pogoje in možnosti za nadaljni razvoj našega gospodarstva.

To zagotovilo je dal tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič, ko je izjavil: »Z devalvacijo so pretežno zaokroženi pogoji gospodarjenja v tem letu, tako da bo gospodarstvo s sprejetjem resolucije o ekonomski politiki za leto 1971 v zvezni skupščini, lahko z gotovostjo gradilo in uresničevalo svojo poslovno politiko.«

Prvoborec Greif se je sestel s pionirji iz Velenja

Pionirji velenjske občine se bodo letos, ko praznujemo 30-letnico množičnega upora proti okupatorju in začetek socialistične revolucije v Jugoslaviji, še posebno skrbno seznanjali z našim narodnoosvobodilnim gibanjem. Zato pripravljajo več osebnih stikov in razgovorov s prvoborci, ki so v Saleški dolini zanetili vseljudo vstajo. Mladi iz naše obci-

ne se želijo kar najbolj neposredno seznaniti z začetki upora, s tem pa obnavljati in obujati tradicijo NOB.

Sicer pa so se pionirji iz Velenjske občine tudi prejšnja leta seznanjali z oboroženo vstajo proti okupatorju in je njihova dejavnost v letošnjem jubilejnim letu nadaljevanje začete.

Pionirji z obeh velenjskih osnovnih šol so v ponedeljek, 18. januarja, poslušali prvoborca in sedanjega predsednika občine Ajdovščine Martina Greifa, ki je partizani leta 1941 v Saleški in Savinjski dolini. V svojem pripovedovanju je pojasnil marsikatero do sedaj še neznano akcijo prvih partizanov na našem področju.

MARTIN GREIF med velenjskimi pionirji

Pionirji z zanimanjem sledijo pripovedim

S partizansko pesmijo so začeli srečanje s prvoborcem

Nadaljevanje s prve strani

NOVA VREDNOST DINARJA

Sedanja devalvacija je že tretja pri nas po drugi svetovni vojni. Začetna paritetna dinarja je bila postavljena v sporazumu med Jugoslavijo in mednarodnim monetarnim skladom (IMF — International Monetary Fund) 23. maja 1949. Paritetni tečaj je takrat znašal 1 dolar = 50 dinarjev ali 1 dinar = 2 centa.

Do prve devalvacije je v Jugoslaviji prišlo 1. januarja 1952. Uradna cena dolarja v zlatu ali v tujih valutah je bila zmanjšana in je znašal paritetni tečaj 1 dolar = 300 dinarjev ali 1 dinar = 0,333333 centa.

Ze v letu 1954 pa je prišlo obdobje različnih tečajev. Valute so se menjavale na dokaj neenake vrednosti in po različnih sektorjih menjave. Zato so se na posvetovanjih z IMF odločili, da naj bi sporazumno določili trden in enoten obračunski tečaj za dinar. Na podlagi tega dogovora je prišlo 1. januarja 1961 do »neuradne« devalvacije in določen je bil trden obračunski te-

čaj 1 dolar = 750 dinarjev. Prišla je reforma julija 1965, ki naj bi učinkovito posegla v ekonomske odnose v Jugoslaviji in ekonomiko trajnejše učvrstila. Med drugimi ukrepi je bila tudi devalvacija. 26. julija 1965 je začel veljati novi paritetni tečaj 1 dolar = 1.250 dinarjev ali 1 dinar = 0,08 centa. 1. januarja 1966 pa je sledila še denominacija v tem smislu, da smo sto starih dinarjev preračunali v enega novega. Do sedanje devalvacije je potemtakem od 1. januarja 1966 ustrezen paritetni tečaj 1 dolar = 12,5 dinarja ali 1 dinar je 0,08 dolarja (8 centov).

Ni dvoma, da je sedanja devalvacija posledica porušene ravnovesja v notranjih in zunanjih gospodarskih odnosih. Porušeni so odnosi v cenah in delitvi, veliko neravnovesje pa je v zunanjetrgovinskem primanjkljaju. To pokaže, da devalvacija sama ne bi dosti koristila, če ne bodo z njo vzporedno izvedeni še drugi

